Uitspraak Geschillencommissie Kifid nr. 2024-0085

(mr. dr. D.P.C.M. Hellegers, voorzitter, A.E. Tevel, mr. dr. M.D.H. Nelemans, leden en mr. P. Meijer, secretaris)

Datum uitspraak	29 januari 2024
Klacht van	De consument
Tegen	ABN AMRO Bank N.V., gevestigd te Amsterdam, verder te noemen de bank
Aard uitspraak	Niet-bindend advies
Uitkomst	Vordering afgewezen

Samenvatting

Hypotheek. Geschil over de door de bank gestelde verplichting om bij expiratie de uitkering uit hoofde van de verpande kapitaalverzekering af te lossen op de hypotheek. Nadat partijen, na afloop van de mondelinge behandeling van de klacht, met elkaar in overleg getreden zijn en tot een schikking zijn gekomen, heeft de consument de commissie verzocht de bank te verplichten hem een (aanvullende) rentevergoeding te doen toekomen. De commissie meent dat het niet aan de commissie is om te bepalen of de consument in eerste instantie recht gehad zou hebben op een rentevergoeding van de bank. De commissie zou daarmee immers een oordeel geven over de vraag of de bank, op grond van de overeenkomst, van de consument mocht verlangen dat hij het verzekeringskapitaal zou aflossen op de hypotheek, terwijl partijen met de door hen overeengekomen schikking het antwoord op deze vraag juist in het midden hebben willen laten. Daarnaast ziet de commissie geen andere grondslagen voor toekenning van een (aanvullende) rentevergoeding. De vordering van de consument wordt afgewezen.

1. Procedure

1.1 De behandelend commissie, verder te noemen de commissie, beslist op basis van het reglement en op basis van de door partijen aan Kifid ingestuurde documenten inclusief bijlagen. Het gaat om: 1) het klachtformulier van de consument; 2) het verweerschrift van de bank; 3) de repliek van de consument; 4) de dupliek van de bank; 5) de aanvullende stukken van de consument na de hoorzitting en 6) de aanvullende stukken van de bank na de hoorzitting.

1.2 Partijen zijn opgeroepen voor een hoorzitting op 14 oktober 2022. Op de hoorzitting waren de consument en zijn vader, de heer [naam vader], aanwezig. Namens de bank waren de heer [naam 1] en mevrouw [naam 2] aanwezig.

1.3 De consument heeft gekozen voor een niet-bindend advies. Dit betekent dat partijen elkaar niet aan de uitspraak kunnen houden.

2. Het geschil

Wat is er gebeurd?

2.1 In 2007 heeft de consument een hypothecaire geldlening (verder: hypotheek) afgesloten bij de bank. De hypotheek bestond uit een aflossingsvrij deel en een spaardeel. Ten behoeve van de aflossing van het spaardeel was een kapitaalverzekering (verder: de verzekering) afgesloten bij ABN AMRO Levensverzekeringen N.V. (verder: de verzekeraar). Deze verzekering zou bij leven op 1 maart 2022 een gegarandeerd kapitaal van € 97.000,- uitkeren. De verzekering was (tot een bedrag van € 97.000,-) verpand aan de bank.

2.2 Na expiratie van de verzekering heeft de bank gesteld dat de consument het vrijgevallen kapitaal zou aanwenden als aflossing van het spaardeel van zijn hypotheek. De consument had echter een ander bestedingsdoel voor ogen en meende dat er geen aflossings-verplichting bestond. De consument wenste het opgebouwde kapitaal uitgekeerd te krijgen. De bank heeft vervolgens aangegeven dat dit alleen mogelijk was wanneer de hypotheek gewijzigd werd. De aflossingsvorm zou immers wijzigen, nu het spaardeel niet langer werd afgelost met het verzekeringskapitaal. Of een dergelijke wijziging mogelijk was zou de bank moeten beoordelen in een adviestraject.

2.3 De consument weigerde in eerste instantie het adviestraject te starten. Dit vanwege de kosten (advieskosten en taxatiekosten) die hier bij zouden komen kijken. De consument meende dat de aflosverplichting niet volgde uit de overeenkomst met de bank en de bank hem daarom niet kon verplichten om het vrijgevallen kapitaal aan te wenden als aflossing van de hypotheek.

Wat is er gebeurd tijdens en na de mondelinge behandeling van de klacht?

2.4 Tijdens de mondelinge behandeling van de klacht zijn partijen overeengekomen toch het adviestraject op te starten en de mogelijkheid van het wijzigen van de hypotheek te onderzoeken. Omdat de verzekeraar na de expiratie van de verzekering rente was blijven vergoeden over het opgebouwde kapitaal, was het kapitaal verder gestegen tot een bedrag van € 99.733,86 op de datum van de zitting. De consument was, vanwege dit extra kapitaal, bereid de advies- en taxatiekosten alsnog te betalen.

2.5 Na taxatie en advies is de hypotheek gewijzigd en is het opgebouwde kapitaal van € 99.733,86 aan de consument uitbetaald. Daarmee zijn partijen onderling tot een oplossing van het ontstane geschil omtrent de uitkering van het opgebouwde verzekeringskapitaal gekomen. De consument heeft zijn klacht bij Kifid echter niet ingetrokken. De consument heeft de geschillencommissie van Kifid gevraagd om een oordeel te geven over de rentevergoeding over het opgebouwde verzekeringskapitaal.

De (resterende) klacht en vordering

2.6 De consument stelt zich op het standpunt dat de bank de contractuele rente (volgens de consument 4,8% op jaarbasis) dient te vergoeden over het verzekeringskapitaal vanaf de datum van de mondelinge behandeling tot aan de datum van de uitkering van het bedrag van € 99.733,86. De consument voert hiertoe het volgende aan:

- De overeenkomst is doorgelopen tot aan de uitkering van het opgebouwde kapitaal. Daarmee is ook de overeengekomen rentevergoeding door blijven lopen.
- Het is aan de bank te wijten dat het kapitaal met zoveel vertraging aan hem is uitgekeerd en de consument vindt een rentevergoeding daarom niet meer dan redelijk.
- Uit de stellingen van de bank tijdens de mondelinge behandeling heeft de consument mogen concluderen dat de rente ook na de mondelinge behandeling zou doorlopen.

2.7 De consument schat de aanvullende rentevergoeding op een bedrag van € 3.200,-

Het verweer

2.8 De bank heeft de volgende verweren gevoerd:

- Er bestond geen contractueel recht meer op een rentevergoeding vanaf het bereiken van het gegarandeerde eindbedrag en het expireren van de verzekering in februari 2022. Dat de rentevergoeding desondanks was blijven doorlopen tot aan de mondelinge behandeling van de klacht berustte op een fout.
- De bank is geen contractspartij bij de verzekeringsovereenkomst en de bank kan de verzekeraar niet binden.
- Ondanks het feit dat er vanaf februari 2022 geen contractueel recht op een rentevergoeding bestond en de bank geen contractspartij bij de verzekeringsovereenkomst was, heeft de bank tijdens de mondelinge behandeling van de klacht toegezegd dat het tot dan toe verkregen rentevoordeel zou worden uitgekeerd aan de consument, hetgeen ook is gebeurd.
- Tijdens de mondelinge behandeling is door de bank geenszins toegezegd dat er ook na de datum van de mondelinge behandeling rente vergoed zou worden over het verzekeringskapitaal.
- De ontstane vertraging is niet te wijten aan de bank. Hier komt bij dat de consument bij een eerdere uitkering van het verzekeringskapitaal nooit de door hem gevorderde rente van 4,8% over dit kapitaal zou hebben kunnen bewerkstelligen.

- Ook als het recht op een contractuele rentevergoeding zou zijn doorgelopen na het expireren van de verzekeringspolis, zou de consument geen recht gehad hebben op een rentevergoeding van 4,8%. De rentevergoeding was immers gekoppeld aan de door de consument te betalen rente over het gekoppelde leningdeel. Die rente was niet langer 4,8% maar was per 1 februari 2022 1,42%. De consument zou dus nooit recht hebben op een hogere vergoeding dan 1,42% op jaarbasis. Toewijzen van ieder ander percentage dan dat van het gekoppelde leningdeel zou naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid onaanvaardbaar zijn.
- Tot slot stelt de bank dat er voor vergoeding van wettelijke rente ook geen ruimte is, omdat de verzekeraar niet in verzuim was. De verzekeraar wilde het opgebouwde kapitaal immers bij expiratie uitkeren aan de pandhouder. De consument is degene die dit heeft tegengehouden door een klachtenprocedure op te starten.

3. De beoordeling

Waar het om gaat

3.1 De vraag die de commissie (nog) dient te beantwoorden is of de bank gehouden kan worden om een aanvullende rentevergoeding van € 3.200,- te betalen aan de consument. De commissie oordeelt dat de bank hiertoe niet gehouden kan worden en licht hieronder toe waarom niet.

Overeengekomen schikking

3.2 De commissie stelt voorop dat partijen samen tot een oplossing van het initiële geschil gekomen zijn en daarmee een schikking bereikt hebben. De consument klaagde immers over het feit dat hij, bij expiratie van de kapitaalverzekering, het kapitaal niet naar eigen inzicht kon besteden, maar dit volgens de bank afgelost diende te worden op de hypotheek. Uiteindelijk heeft de bank, na taxatie en een adviestraject, ingestemd met het uitkeren van het kapitaal, vermeerderd met een bedrag aan bijgeschreven rente, aan de consument, in plaats van het aflossen van het verpande kapitaal op de hypotheek. Het spaardeel van de hypotheek is daarbij omgezet naar een andere aflosvorm. Er is dus niet alleen overeenstemming bereikt tussen partijen, partijen hebben ook reeds uitvoering gegeven aan hetgeen zij zijn overeengekomen.

3.3 Het voorgaande brengt met zich mee dat het niet aan de commissie is om te bepalen of de consument in eerste instantie recht gehad zou hebben op een rentevergoeding van de bank.

De commissie zou daarmee immers een oordeel geven over de vraag of de bank, op grond van de overeenkomst, van de consument mocht verlangen dat hij het verzekeringskapitaal zou aflossen op de hypotheek, terwijl partijen met de door hen overeengekomen schikking het antwoord op deze vraag juist in het midden hebben willen laten. De bank mocht er, naar het oordeel van de commissie, van uitgaan dat dit geschil met de schikking definitief was opgelost.

Geen andere grondslagen voor toekenning van een rentevergoeding

3.4 Verder is de commissie niet gebleken dat de bank, op welk moment dan ook, de consument heeft toegezegd dat er meer dan € 99.733,86 aan hem zou worden uitbetaald, of dat de bank de consument een rentevergoeding zou betalen vanaf de datum van de mondelinge behandeling van de klacht.

3.5 Tot slot is de commissie geenszins gebleken dat het aan de bank te wijten is dat het (te) lang geduurd heeft voordat de hypotheek daadwerkelijk was omgezet en het verzekerings-kapitaal aan de consument werd uitgekeerd. Ook om die reden ziet de commissie geen aanleiding tot toekenning van enige (aanvullende) rentevergoeding.

Conclusie

3.6 Gelet op het voorgaande ziet de commissie geen grondslag voor toekenning van een (aanvullende) rentevergoeding en wijst de vordering van de consument af.

4. De beslissing

De commissie wijst de vordering af.

Deze uitspraak is niet-bindend. Tegen deze uitspraak staat geen beroep open bij de Commissie van Beroep Kifid. U kunt de zaak nog wel aan de rechter voorleggen.

Binnen 2 weken na verzending van de uitspraak kunt u schriftelijk verzoeken een overduidelijke vergissing in de uitspraak zoals een schrijffout, een verkeerde naam/datum of een rekenfout te herstellen. De beslissing in de uitspraak kan hiermee niet ter discussie worden gesteld. Ook kunt u binnen 2 weken na verzending van de uitspraak schriftelijk verzoeken de uitspraak aan te vullen als u vindt dat niet op alle onderdelen van uw vordering is beslist. Dit ziet niet op de situatie waarin u meent dat de Geschillencommissie Kifid niet op al uw argumenten is ingegaan. Meer informatie hierover staat onder vraag 58 en 59 van het Reglement Geschillencommissie Kifid – vanaf 1 april 2022, te vinden op de website www.kifid.nl/reglementen-en-statuten.

Contactgegevens Klachteninstituut financiële dienstverlening

Telefoonnummer: 070 - 333 8 999
Website: www.kifid.nl